

GASK

Nabídka kurzů
s akreditací MŠMT
pro pedagogy prvního
stupně ZŠ a vychovatele
2021/2022

ŠKOLÁM

Vážení a milí pedagogové,

GASK – Galerie Středočeského kraje v tomto roce úspěšně podala žádost o akreditaci MŠMT. Za Lektorské centrum GASK Vám proto můžeme předložit nabídku akreditovaných kurzů pro pedagogy prvního stupně základních škol.

Vzdělávací programy jsme koncipovali jako soubory aktivit, které přinášejí inspiraci, jak využít výtvarné umění a výtvarnou tvorbu ve výuce vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět*.

Program je navržen jako praktická ukázka edukačního programu pro žáky prvního stupně ZŠ.

Prožijete konkrétní situace programu, realizujete výtvarné výstupy a společně o nich pohovoříme v rámci reflexivního dialogu. Součástí lekce je také podrobný rozbor díla, jeho potenciál pro výuku, příklady motivačních aktivit a vazba na rámcový vzdělávací program s důrazem na mezipředmětové vazby a rozvoj vzdělávacích oborů *Člověk a jeho svět* a *Výtvarná výchova*. V závěrečné části lekce se budeme věnovat reflexi obsahu a formy edukačního programu, zvážení prostorových a materiálních možností konkrétní základní školy pro realizaci a navržení možných alternativ.

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Člověk a jeho svět ve výtvarném umění

**České výtvarné umění jako zdroj inspirace
pro výuku vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět**

Termíny konání

pá 28. ledna 2022 od 9.00 do 13.00

pá 28. ledna 2022 od 14.00 do 18.00

so 29. ledna 2022 od 9.00 do 13.00

Registrace do 1. 1. 2022

Délka všech kurzů je 5 vyučovacíh hodin.

Cena: 1000 Kč

Místo konání kurzu:

GASK – Galerie Středočeského kraje, Barborská 51-53, Kutná Hora

Lektoři:

Mgr. Karin Vrátná Militká

Mgr. Karolína Štefková

Mgr. Veronika Zikmundová

Registrace:

VratnaMilitka@gask.cz / 702 045 215

Jak zobrazují „Místo, kde žijeme“ umělci ve své výtvarné tvorbě? Dokážeme z obrazů vycítit jejich vztah k zobrazenému místu? Podle čeho poznáme, o jaké místo jde?

Obraz *Karel Hynek Mácha* od Antonína Střížka nás přenesse do krajiny v okolí Bezdězu. Čím se tato krajina liší od alpské hornaté krajiny, zachycené na obrazech Augustina a Charlotte Piepenhagenových (*Vodopád, Měsíčná noc*)? A kde se asi nachází *Camaret* z obrazu Jana Zrzavého? Jak se pozná česká krajina v obraze *Touha* od Josefa Čapka, ve kterém je skryt jeho silný vztah k vlasti a symbolika české státnosti?

Místa z obrazů budeme hledat na mapě, zjistíme, co umělce na těchto místech fascinovalo, a najdeme a pomocí kombinované techniky (práce s fotografií, koláž, frotáž) výtvarně zobrazíme krajinu, která je blízká nám. Je to místo, kde žijeme?

Naším cílem je představit pedagogům konkrétní aktivity k vybraným uměleckým dílům, které umožňují propojit výuku výtvarné výchovy a vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět* a v souladu s cíli RVP tak rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků o okolním světě. V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* budují pedagogové u dětí kladný vztah k místu jejich bydliště, rozvíjejí jejich národní cítění a vztah k naší zemi. Žáci poznávají své okolí, všímají si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů. Učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Cílem vzdělávacího oboru *Výtvarná výchova* je, aby se žáci dovedli při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření vědomě zaměřit na projevení vlastních životních zkušeností, aby dokázali porovnat různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupovali k nim jako ke zdroji inspirace.

LIDÉ KOLEM NÁS

Člověk a jeho svět ve
výtvarném umění

České výtvarné umění jako zdroj inspirace
pro výuku vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Termíny konání

pá 4. března 2022 od 9.00 do 13.00

pá 4. března 2022 od 14.00 do 18.00

so 5. března 2022 od 9.00 do 13.00

Registrace do 1. 2. 2022

Délka všech kurzů je 5 vyučovací hodiny.

Cena: 1000 Kč

Místo konání kurzu:

GASK – Galerie Středočeského kraje, Barborská 51-53, Kutná Hora

Lektoři:

Mgr. Karin Vrátná Militká

Mgr. Karolína Štefková

Mgr. Veronika Zikmundová

Registrace:

VratnaMilitka@gask.cz / 702 045 215

Jak zobrazují „Lidi kolem nás“ umělci ve své výtvarné tvorbě? Posilují naše stereotypní vnímání druhých, nebo nás naopak vedou k zamyšlení, jestli je náš pohled na druhé správný a jediný možný?

Sochy *Muž a Žena* od Jiřího Beránka nás donutí zamyslet se nad tím, co muže a ženy definuje, co je pro ně typické a co utváří jejich identitu. Obraz *Cikánka* od Jaroslava Vožniaka a instalace *Česko Čechům* Aleny Foustkové otevrou diskusi na téma předsudků a stereotypů.

Co o lidech vypovídá jejich jméno? Můžeme povahu našeho souseda poznat z jmenovky na zvonku, nebo z barvy jeho pleti? Dílo *Z grafického alba I am You / XIII* nás zavede k boji za svobodu a lidská práva. Kdo má právo na svobodu? A jaká máme vlastně práva? Platí v lidské společnosti zákon, že přežijí jen ti nejsilnější, nebo je třeba pomáhat slabým? Jak by na tuto otázku odpověděl Josef Čapek, když maloval *Chudou ženu* či *Kolovrátkáře*? A k čemu nás vybízí obraz Pavla Brázdy *Paní Charita*?

Obrazy Josefa Čapka a Pavla Brázdy nás inspirují k vlastní výtvarné tvorbě. Pomocí geometrických tvarů, barevných ploch a linií zobrazíme lidi, které potkáváme v ulicích našeho města, ale i sebe samotné. Jak bychom vypadali očima umělce?

Naším cílem je představit pedagogům konkrétní aktivity k vybraným uměleckým dílům, které umožňují propojit výuku výtvarné výchovy a vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět*, a v souladu s cíli RVP tak rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků o okolním světě. V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* pedagogové vedou žáky k osvojení a upevnění vhodného chování a jednání, uvědomění si významu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují je se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost, ba celý svět. Cílem vzdělávacího oboru *Výtvarná výchova* je, aby se žáci dovedli při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření vědomě zaměřit na projevení vlastních životních zkušeností, aby dokázali porovnat různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupovali k nim jako ke zdroji inspirace.

LIDÉ A ČAS

Člověk a jeho svět ve
výtvarném umění

České výtvarné umění jako zdroj inspirace
pro výuku vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Termíny konání

pá 1. dubna 2022 od 9.00 do 13.00

pá 1. dubna 2022 od 14.00 do 18.00

so 2. dubna 2022 od 9.00 do 13.00

Registrace do 1. 3. 2022

Délka všech kurzů je 5 vyučovacími hodinami.

Cena: 1000 Kč

Místo konání kurzu:

GASK – Galerie Středočeského kraje, Barborská 51-53, Kutná Hora

Lektoři:

Mgr. Karin Vrátná Militká

Mgr. Karolína Šteffková

Mgr. Veronika Zikmundová

Registrace:

VratnaMilitka@gask.cz / 702 045 215

Co je to čas a co znamená pro člověka? Jak s tímto tématem pracují umělci ve svých dílech?

Do plynutí času a k otázkám věčného koloběhu života nás uvede Vladimír Kokolia svými obrazy *Ráno* a *Odpoledne*. Věra Nováková a její obraz *Před branami* nám představí čas jako cestu od minulosti k budoucnosti. Odkud a kam směřujeme a co je v životě důležité? Na časové ose autorů Jiřího Franty a Davida Böhma namalované přímo na zdi jezuitské koleje si ukážeme cestu časem umění. Jak by taková osa vypadala pro náš národ, jaké události a osobnosti ho utvářely a utvářejí? Koho a proč zachytil na obraze *Pomník na Václavském náměstí* Svatopluk Klimeš? A jakou historickou událost reflektuje obraz *Kůň drásaný lvem* od Emila Filly? Dílo zasadíme na časovou osu života jeho autora, která nám prozradí mnohé i o dějinách našeho národa ve 20. století.

Při výtvarné práci v ateliéru se účastníci semináře stanou aktéry historické události z obrazu Emila Filly. Vlastní výtvarnou aktivitou přetvoří dílo tak, aby exprese zobrazené události získala pozitivní vývoj. Jakým směrem by se historie vyvinula a kde bychom jako národ byli dnes?

Naším cílem je představit pedagogům konkrétní aktivity k vybraným uměleckým dílům, které umožňují propojit výuku výtvarné výchovy a vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět*, a v souladu s cíli RVP tak rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků o okolním světě. Podstatou tematického okruhu *Lidé a čas* je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Je důležité motivovat je k návštěvám památek, muzeí či knihoven, kde si sami mohou vyhledat informace. Žáci se tak učí orientovat se v dějích a v čase. Poznávají, jak události utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám v čase podléhají. Od událostí v rodině se postupuje k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Cílem vzdělávacího oboru *Výtvarná výchova* je, aby se žáci dovedli při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření vědomě zaměřit na projevení vlastních životních zkušeností, aby dokázali porovnat různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupovali k nim jako ke zdroji inspirace.

ROZMANITOST PŘÍRODY

Člověk a jeho svět ve výtvarném umění

České výtvarné umění jako zdroj inspirace
pro výuku vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Termíny konání

pá 6. května 2022 od 9.00 do 13.00

pá 6. května 2022 od 14.00 do 18.00

so 7. května 2022 od 9.00 do 13.00

Registrace do 1. 4. 2022

Délka všech kurzů je 5 vyučovacími hodinami.

Cena: 1000 Kč

Místo konání kurzu:

GASK – Galerie Středočeského kraje, Barborská 51-53, Kutná Hora

Lektoři:

Mgr. Karin Vrátná Militká

Mgr. Karolína Štefková

Mgr. Veronika Zikmundová

Registrace:

VratnaMilitka@gask.cz / 702 045 215

Příroda fascinuje umělce od nepaměti. Je stěžejním tématem mnoha výtvarných děl, ze kterých můžeme „číst“ o její rozmanitosti, kráse, síle, ale i křehkosti. Pro pedagogy mohou být taková díla vhodným prostředkem k předávání nejen vědomostí, ale i hodnot a postojů, k utváření zodpovědného vztahu žáků k přírodě.

Obrazy Václava Boštíka, Dalibora Smutného a Olgy Karlíkové využijeme k představení tématu vody a její formy. Malichův *Mrak* otevře téma vzduchu a počasí. *Rozháněč mraků* od Květy Válkové nás přivede k síle přírodních živlů a k mimořádným událostem, které mohou přírodní živly způsobit. Křehkost naopak nalezneme v pevných nerostech Jiřího Johna a krystalech Josefa Šímy. Otto Placht nás svým obrazem *Tráva* přemístí do deštných pralesů daleké Amazonie, abychom si uvědomili, jak naše jednání tady a teď může v budoucnu ovlivnit dění na druhém konci světa.

V ateliéru si pedagogové vyzkouší kresbu ledem i lití barvy. Vlastní tvorbou znázorní bohatství, o které bychom přišli, kdybychom se chovali nezodpovědně vůči planetě.

Naším cílem je představit pedagogům konkrétní aktivity k vybraným uměleckým dílům, které umožňují propojit výuku výtvarné výchovy a vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět*, a v souladu s cíli RVP tak rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků o okolním světě. Podstatou tematického okruhu *Rozmanitost přírody* je zprostředkovat žákům rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti a vést je k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Pedagogové vedou žáky k tomu, aby pozorovali proměny přírody, sledovali vliv lidské činnosti na přírodu a hledali možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. Cílem vzdělávacího oboru *Výtvarná výchova* je, aby se žáci dovedli při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření vědomě zaměřit na projevení vlastních životních zkušeností, aby dokázali porovnat různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupovali k nim jako ke zdroji inspirace.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Člověk a jeho svět ve výtvarném umění

České výtvarné umění jako zdroj inspirace pro výuku vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Termíny konání

pá 3. června 2022 od 9.00 do 13.00
pá 3. června 2022 od 14.00 do 18.00
so 4. června 2022 od 9.00 do 13.00
Registrace do 1. 5. 2022

Délka všech kurzů je 5 vyučovacími hodinami.

Cena: 1000 Kč

Místo konání kurzu:

GASK – Galerie Středočeského kraje, Barborská 51-53, Kutná Hora

Lektoři:

Mgr. Karin Vrátná Militká
Mgr. Karolína Štefková
Mgr. Veronika Zikmundová

Registrace:

VratnaMilitka@gask.cz / 702 045 215

Mezi výtvarnými díly ve stálé expozici GASK nalezneme i díla, která reflektují témata vzdělávacího oboru *Člověk a jeho zdraví*. Lidské tělo zachycuje Adriena Šimotová i František Skála. Jejich díla vyvolávají otázky: Co lidské tělo definuje? Čím je typické? Co vystihuje jeho podstatu? A je vůbec možné zachytit nitro člověka?

Obraz Ivana Bukovského z cyklu *Domov důchodců* otevře téma lidského života a životních etap, kterými člověk prochází. Jak se člověk vyvíjí a mění v průběhu svého života? Témata spojená s bezpečným chováním i nutností nastavení a dodržování pravidel vyvstanou díky dílům Jana Měřičky (*Mechanika davu*) a Igora Grimmicha (*916 Zahradní město*). Poučení o poskytování první pomoci a rozpoznání drobných a vážných zranění poskytnou Josef Čapek (*Bolavá ruka*) a Jan Autengruber (*Raněný*). Jak bychom se v takových situacích měli zachovat?

V ateliéru si pedagogové vyzkouší svérázné techniky, které ve své tvorbě používala Adriena Šimotová k zachycení lidského těla. Patří mezi ně frotáž, mačkání, prořezávání a vrstvení papíru či textilu, nebo otisky částí i celého těla.

Naším cílem je představit pedagogům konkrétní aktivity k vybraným uměleckým dílům, které umožňují propojit výuku výtvarné výchovy a vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět*, a v souladu s cíli RVP tak rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků o okolním světě. Podstatou tematického okruhu *Člověk a jeho zdraví* je poznávání člověka (tedy sebe sama) jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Úkolem pedagoga je seznámit žáky s vývojem člověka od narození po stáří, poučit je o zdraví a nemocech, zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Žáci si osvojují bezpečné chování a vzájemnou pomoc a postupně si uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Cílem vzdělávacího oboru *Výtvarná výchova* je, aby se žáci dovedli při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření vědomě zaměřit na projevení vlastních životních zkušeností, aby dokázali porovnat různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupovali k nim jako ke zdroji inspirace.